

Становлення і розвиток виховної системи

Зміст виховної діяльності

Виховна робота школи базується на Основних орієнтирах виховання, в яких зазначено, що основою сучасного виховного процесу є людина як найвища цінність, а провідною тенденцією виховання стає формування системи ціннісного ставлення особистості до соціального і природного довкілля та самої себе.

Метою виховання є формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал. Виховна мета є спільною для всіх ланок системи виховання та є критерієм ефективності освітнього процесу.

Зміст виховання складає науково обґрунтована система загальнокультурних і національних цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, природи, мистецтва і самої себе.

Виховання учнів реалізується у процесі організації:

- навчально-виховної діяльності;
- позаурочної та позакласної діяльності;
- позашкільної освіти;
- роботи органів учнівського самоврядування;
- взаємодії з батьками, громадськими організаціями, державними установами.

Основними принципами виховання є:

- *принцип національної спрямованості* (передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідного краю, свого народу, шанобливе ставлення до його культури; повагу, толерантне ставлення до культури всіх народностей, які проживають в Україні);
- *принцип культури відповідності* (вихованець і педагог спільними зусиллями перетворюють зміст історичного морально-етичного досвіду людства на систему відкритих проблем);
- *принцип цілісності* (виховання організовується як системний педагогічний процес; спрямовується на гармонійний та всебічний розвиток особистості, формування в неї цілісної картини світу);
- *акмеологічний принцип* (вихователь будує виховний процес так, щоб вихованець засвоїв найвищі морально-духовні цінності, створює умови для оптимальної самореалізації підростаючої особистості, розвитку її індивідуальних можливостей і здібностей);
- *принцип суб'єкт-об'єкт взаємодії* (учасники виховного процесу є рівноправними партнерами у процесі спілкування, ставляться уважно до поглядів один одного, визнають право на відмінність, узгоджують свої позиції);
- *принцип адекватності виховання до психологічних умов розвитку особистості* (вихователь зосереджує свою увагу на дитині, бере до уваги її вікові та індивідуальні особливості, не форсує її розвитку, задовольняє фундаментальні потреби дитини (у розумінні, визнанні, сприйнятті, широкому ставленні до неї); виробляє індивідуальну програму її розвитку; стимулює розвиток в особистості свідомого ставлення до своєї поведінки, діяльності, життєвого вибору);
- *принцип особистісної орієнтації* (означає, що загальні закони психічного розвитку проявляються у кожній дитини своєрідно і неповторно. Педагог культивує у зростаючої особистості почуття самоцінності, впевненості у собі, визнає її право на вільний розвиток та реалізацію своїх здібностей; не обмежує її в правах почуватися індивідуальністю;

виробляє оптимістичне стратегію розвитку кожного вихованця; спрямовує зусилля на розвиток світогляду, самосвідомості, культури потреб, емоційної сприйнятливості, довільної поведінки, базових якостей особистості);

- *принцип превентивності* (держава, соціальні виховні інститути та громадські об'єднання здійснюють профілактику негативних проявів поведінки дітей та учнівської молоді, допомагають їм виробити імунітет до негативних впливів соціального середовища);
- *принцип технологізації* (виховний процес передбачає науково обгрунтовані дії педагога та відповідно організовані ним дії вихованців, підпорядковані досягненню спеціально спроектованої системи виховних цілей, що узгоджуються з психологічними механізмами розвитку особистості та ведуть до кінцевої мети виховання).

Сучасний *зміст виховання* дітей та учнівської молоді - це науково обгрунтована система загальнокультурних і громадянських цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості.

Основним напрямком в роботі класного керівника і педагогічного колективу в цілому залишається *патріотичне виховання*. Наказом МОН України від 06.06.2022 №527 затверджено Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року. Серед основних складових національно-патріотичного виховання в Концепції виокремлені громадянсько-патріотичне, духовно-моральне, військово-патріотичне та екологічне виховання. Метою національно-патріотичного виховання визначено становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовноморальних цінностей Українського народу, національної самобутності.

Національно-патріотичне виховання молоді має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників українського визвольного руху і революційних подій в Україні у 2004, 2013 - 2014 роках, учасників антитерористичної операції і заходів із збереження національної безпеки і обороним, відсічі і стримуванні збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а ціннісні орієнтири і громадянська самосвідомість підростаючого покоління повинні формуватися на взірцях боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності.

В жорстоких реаліях воєнного стану в Україні перед освітянами стоїть важливе завдання - об'єднання зусиль педагогічної та громадської спільнот на засадах взаєморозуміння, співробітництва щодо захисту прав та свобод, оволодіння дітьми універсальними цінностями та моделями поведінки, які складають основу світової культури.

Науково-методична проблема: підвищення ролі виховання у формуванні громадянсько-державницького патріотизму учасників освітнього процесу.

Під час проведення класних та шкільних заходів такого спрямування будуть реалізовуватись такі *завдання*:

- формування в учнів розуміння єдності й цілісності України, її багатонаціонального народу як національної ідеї розвитку вільної, незалежної, демократичної та заможної держави;
- ознайомлення учнів з основними історичними подіями становлення державності України;
- формування відчуття приналежності до України, усвідомлення себе українцем, почуття особистої відповідальності за долю держави та українського народу;
- виховання поваги до державних символів, шанобливе ставлення до традицій українців та представників інших національностей, що населяють країну.

Зміст виховної діяльності школи включає в себе:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.

Виховна робота школи у 2022 / 2023 навчальному році буде спрямована на реалізацію таких *виховних досягнень*:

- усвідомлення єдності власної долі з долею Батьківщини; виховання почуття патріотизму, почуття любові до свого рідного краю, народу, традицій та звичаїв, шанобливого ставлення до державної символіки, активної життєвої позиції щодо негативних проявів у соціумі, шанування героїв України;
- усвідомлення цінності власного життя і збереження здоров'я (фізичного, психічного, соціального, духовного, культурного) кожної людини; формування знань і навичок ведення здорового способу життя, усвідомлення наслідків негативного впливу шкідливих звичок на здоров'я людини; формування активної життєвої позиції, уміння орієнтуватися та адаптуватися у складних життєвих ситуаціях, розв'язувати конфлікти на основі принципів толерантності;
- формування основних понять про народ, націю, суспільство, державу: почуття поваги та гордості до рідного краю, народу, мови; відчуття себе громадянином України, шанування державних символів, Конституції України; любові до культури свого народу, його традицій, звичаїв і обрядів; усвідомлення єдності власної долі з долею Батьківщини;
- формування почуття особистої причетності до збереження природних багатств: відповідальне ставлення до природних ресурсів і багатств, навичок безпечної поведінки в природі, ставлення до природи як до

історико-культурної, соціальної цінності, потреби в оздоровленні довкілля та участі у природоохоронній; усвідомлення себе як невід'ємної частини природи, взаємозв'язку власного здоров'я зі станом екології.

Вересень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Свято першого дзвоника.	01.09	1-9	Мікушина О.П., класні керівники	

	Тиждень спорту (до Дня фізичної культури і спорту (2-а субота вересня).	05-09.09	2-9	Лаврухін В.В., класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Заходи до Міжнародного Дня батька (19 вересня).	12-19.09	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Бесіди «Школа – мій дім, я – господар у ній».	19-23.09	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Озеленення класних кімнат.	06-30.09	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Заходи до Міжнародного дня письменності (грамотності) (8 вересня).	05-08.09	3-9	Учителі української мови	
	Заходи до Всеукраїнського дня бібліотек (30 вересня).	Вересень-жовтень	1-9	Бібліотекар, класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Заходи до Дня визволення Лозівщини.	12-16.09	2-9	Класні керівники	
	Заходи до Міжнародного дня миру (21 вересня).	12-23.09	1-9	Класні керівники	
	Заходи до Дня пам'яті жертв Бабиного Яру (29 вересня).	26-30.09	7-9	Вчитель історії, класні керівники	

Жовтень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Бесіди «Світ моїх захоплень».	10-14.10	7-9	Класні керівники	

Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Години доброти до Міжнародного дня людей похилого віку, Дня ветерана в Україні (1 жовтня).	03-07.10	1-9	Класні керівники	
	Заходи до тижня протидії насиллю до Міжнародного дня боротьби проти насилля (2 жовтня).	03-07.10	2-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Бесіди «Мої обов'язки в родині».	17-21.10	3-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Фотовиставка, виставка малюнків, присвячена Всесвітньому дню захисту тварин (4 жовтня) «Друзі наші менші».	04.10	4-7	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Привітання працівників освіти з їх професійним святом (1-а неділя жовтня).	07.10	1 -9	Мікушина О.П., Редченко Н.Л.	
	Привітання для захисників України «Дякуємо за Вашу мужність!» (14 жовтня)	14.10	1-9	Мікушина О.П., Реченко Н.Л., класні керівники	
	Виставка малюнків «Козацькому роду нема переводу».	11-13.10	3-7	Класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Заходи до Дня захисника України, дня козацтва.	10-14.10	1 -9	Класні керівники	
	Заходи до Дня визволення України від фашистських загарбників (28 жовтня).	17-21.10	6-9	Класні керівники	

Листопад

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
---------------------------	--------------	------------------	------	----------------	------------------------

Ціннісне ставлення до себе.	Виставка малюнків та плакатів на тему: «Спасибі – НІ!» до Міжнародного дня відмови від паління (No Smoking Day) (відзначають щорічно у третій четвер листопада).	14-17.11	5-9	Учитель образотворчого мистецтва	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Заходи до Міжнародного дня толерантності (16 листопада).	14-18.11	2-9	Класні керівники	
	Участь у Всеукраїнській акції «16 днів проти насильства» (щорічно з 25 листопада по 10 грудня).	25.11-09.12	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Заходи з профорієнтації «Цікавий світ професій».	Листопад	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Виставка дитячих робіт «Умілі ручки» (до Всесвітнього дня дитини (20 листопада).	14-18.11	1-4	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Заходи до Дня української писемності і мови (9 листопада).	07-11.11	2-9	Учителі української мови Класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Заходи «Герої не вмирають» до Дня Гідності та Свободи (20 листопада).	14-18.11	5-9	Класні керівники	
	Заходи до Дня пам'яті жертв голодомору та політичних репресій (четверта субота місяця).	21-25.11	5-9	Класні керівники	

Грудень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка
---------------------------	--------------	------------------	------	----------------	----------

					про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Заходи до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом Заходи «Хто попереджений – той захищений» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом (1 грудня).	Протягом грудня	5-9	Класні керівники Учитель основ здоров'я	
	Тиждень права до Міжнародного дня захисту прав людини (10 грудня) (1948 р. Генеральна Асамблея ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини)	05-09.12	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Години доброти «Твори добро, бо ти – людина» до Міжнародного Дня людей з особливими потребами (3 грудня).	01-02.12	2-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Заходи до Міжнародного дня волонтерів (5 грудня).	01-05.12	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Акція «Годівничка».	Грудень	1-6	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Свято «Раді всі малята святого Миколая зустрічати».	19.12	1-5	Мікушина О.П., Редченко Н.Л.	
	Виставки дитячих виробів «Різдвяна писанка», «Новорічна іграшка».	19-23.12	2-9	Класні керівники	
	Проведення новорічних ранків.	22-23.12	1-9	Мікушина О.П., Редченко Н.Л., Класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Заходи до Дня Збройних Сил України (6 грудня).	01-06.12	1-9	Класні керівники	
	Заходи до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (14 грудня).	12-14.12	5-9	Класні керівники	

Січень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Бесіди «Хочу і можу бути здоровим».	Протягом грудня	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Виховні заходи по класах «Звичаї та обряди нашого народу. Зимовий цикл».	09-13.01	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Класні години «Праця годує, а лінь – марнує».	01-07.12	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Акція «Годівничка».	Січень	3-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Бесіди «Культурна людина. Яка вона?»	30-31.01	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Виховні заходи до дня Соборності України (22 січня).	16-20.01	5-9	Класні керівники	
	Виховні заходи по класах «Голокост - злочин проти людства» до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту (27 січня).	23-27.01	7-9	Класні керівники	
	Уроки звиятиги «Герої Крут» до дня пам'яті Героїв Крут (29 січня).	23-27.01	7-11	Класні керівники	

Лютий

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Заходи до Дня безпечного Інтернету (другий вівторок лютого).	06-08.02	1-9	Класні керівники, учитель інформатики	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Виставка дитячих та родинних робіт «SOS-вернісаж, або друге життя сміття».	27-28.02	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Виготовлення валентинок та привітання друзів, рідних (до Дня Святого Валентина (14 лютого).	01-03.02	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Віртуальна мандрівка «Сім природніх чудес України».	01-07.02	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Заходи до Міжнародного дня рідної мови (21 лютого).	20-21.02	2-9	Учителі української мови	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Заходи до дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав (15 лютого).	13-17.02	5-9	Класні керівники	
	Уроки звияти до Дня Героїв Небесної Сотні (20 лютого).	20-24.02	7-9	Класні керівники	

Березень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Бесіди «Без добрих справ немає доброго імені».	20-24.03	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Родинний захід «Мама, тато, я — щаслива сім'я».	06-08.03	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Бесіди «Формула вибору професії: можу + хочу + треба».	13-17.02	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Екологічні години «Земля – наш спільний дім» до Всесвітнього дня дикої природи (3 березня).	01-03.03	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Декада пам'яті Т.Г. Шевченка «Ти син України, ти дух її вічно живий».	01-10.03	1-9	Учителі української мови та літератури, класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Уроки звияги «Не буває народу без історії, а історію творять люди» до Дня українського добровольця (14 березня).	13-15.02	5-9	Класні керівники	

Квітень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Бесіди «Здоров'я — скарб» (до Всесвітнього дня здоров'я (7 квітня).	03-07.04	5-6	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Виставка дитячих та сімейних робіт (композицій) на тему «Великодня писанка».	10-14.04	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Виставка дитячих малюнків «Охорона праці очима дітей» до Всесвітнього Дня охорони праці (28 квітня).	24-28.04	5-9	Класні керівники, учитель образотворчого мистецтва	
Ціннісне ставлення до природи.	Заходи до Дня довкілля (третя субота квітня) та Всесвітнього Дня Землі (22.04)	10-21.04	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Виставка малюнків до Всесвітнього дня авіації і космонавтики (12 квітня).	12.04	2-7	Класні керівники, учитель образотворчого мистецтва	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	Уроки пам'яті «Чорнобильські дзвони» до Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф (26 квітня).	24-28.04	5-9	Класні керівники	

Травень

Зміст виховної діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	Відмітка про виконання
Ціннісне ставлення до себе.	Свято останнього дзвоника.	26.05	1-9	Мікушина О.П. Класні керівники	
Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.	Заходи до дня Матері (друга неділя травня) та Міжнародного дня сім'ї (15 травня).	08-15.05	1-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до праці.	Бесіди на тему «Це потрібно знати: особливості праці неповнолітніх».	02-05.05	7-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до природи.	Операція «Шкільне подвір'я».	22-24.05	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення до культури і мистецтва.	Заходи до Дня вишиванки (третій четвер травня).	15-18.05	1-9	Класні керівники	
	Виховні заходи до Дня слов'янської писемності і культури (24 травня).	22-24.05	5-9	Класні керівники	
Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.	8-9 травня - Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни. Участь у мітингу. Виховні заходи по класах	04-09.05	1-9	Класні керівники	
	Тематичні заходи щодо вшанування пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни (14 травня).	10-12.05	5-9	Класні керівники	
	Заходи до Дня Європи (третя субота травня).	15-19.05	5-9	Класні керівники	
	Заходи до Дня скорботи і пам'яті жертв депортації кримсько-татарського народу (18 травня).	15-18.05	5-9	Класні керівники	

План роботи з військово-патріотичного виховання учнів

№	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальний	
1.	Провести у «День знань» єдині уроки, спрямовані на утвердження у свідомості дітей та молоді переконань про єдність і соборність України	01.09	1-9	Класні керівники	
2.	Проводити «Уроки звияги», в основі яких - приклади героїзму учасників Української революції ХХ століття та сучасних героїв російсько-української війни (матеріали до уроків за посиланням https://cutt.ly/UjRtdJB).	Протягом року	1-9	Класні керівники	
3.	Заходи до визначених календарних дат	Протягом року	1-9	Класні керівники	
4.	Конкурс малюнків та плакатів на військово-патріотичну тематику.	Жовтень, грудень	2-9	Класні керівники	
5.	Активізувати профорієнтаційну роботу серед старшокласників на подальшу службу в Збройних силах України шляхом проведення конкурсів, вікторин, змагань тощо, забезпечити зв'язок з воїнами АТО, ООС, військовослужбовцями, волонтерами щодо їхньої участі у навчальних заняттях із військової підготовки.	Протягом року	1-9	Класні керівники Калина В.П	
6.	Провести тижні національно-патріотичного виховання, правової освіти, спрямовані на розвиток у вихованців школи почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і місця у суспільстві, можливості реалізації своїх прав у поєднанні з виконанням обов'язків.	Грудень	1-9	Класні керівники	
7.	Проводити акції «Малюнок воїну-захиснику», «Лист воїну-захиснику».	Протягом року	1-9	Класні керівники	
8.	Організація перегляду та обговорення учнями вітчизняних художніх і документальних фільмів на відповідну тематику.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
9.	Співпрацювати з районним військовим комісаріатом щодо військово-патріотичного виховання молоді, пропаганди кращих здобутків військової звияги українського суспільства, виховання почуття гордості громадян за свою Батьківщину.	Протягом року	5-9	Мікушина О.П.	
10.	Проводити години спілкування, розміщувати інформаційні матеріали в шкільній газеті щодо привабливості образу України, державних символів, поваги до них, підтримки бажання жити й працювати в Україні, цінності національної спадщини, спрямованих на формування історичної пам'яті.	Протягом року	1-9	Мікушина О.П Класні керівники	

11.	Проводити зустрічі з учасниками АТО, військовослужбовцями, солдатами строкової служби.	Протягом року	5-9	Класні керівники	
12.	Організувати випуск тематичних газет до історичних та пам'ятних дат.	Протягом року		Мікушина О.П.	
13.	Оформлення тематичних виставок художньої, документальної літератури, матеріалів у шкільній бібліотеці, фотовиставок у приміщенні школи.	Протягом року		Говтва А.М. Мікушина О.П.	
14.	Виховні години, бесіди «Державні символи України».	Протягом року	2-9	Класні керівники	
15.	Розучування патріотичних пісень, віршів, українських ігор, проведення патріотичних п'ятихвилинок на уроках.	Протягом року	1-9	Класні керівники, вчителі-предметники	

План роботи з попередження дитячого травматизму

№	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Провести комплексні бесіди з усіх видів травматизму.	01.09, перед початком канікул	1-9	Класні керівники	
2.	Провести тематичні бесіди з попередження дитячого травматизму.	Відповідно до виховних планів класних керівників	1-9	Класні керівники	
3.	Проводити додаткові та позапланові бесіди з попередження дитячого травматизму.	За потребою	1-9	Класні керівники	
4.	Забезпечити викладання курсу «Основи здоров'я».	3 01.09	5-9	Заступник директора з НВР	
5.	Провести інструктаж з учнями, які підвозяться до місця навчання і додому.	01.09.(бесіди щоденно)	1-9	Вихователь по підвозу	

6.	Провести зустріч з представниками пожежної частини.	Один раз на рік	5-9	Педагог-організатор	
7.	Розглянути питання з профілактики дитячого травматизму на ШМО класних керівників, загальношкільних батьківських зборах, педраді.	Відповідно до планів роботи		Керівник ШМО класних керівників, директор закладу	
8.	Перевірити стан спортивного обладнання.	Серпень-вересень		Учитель фізичної культури	
9.	Провести тиждень дитячої безпеки.	Вересень	1-9	Класні керівники Учитель основ здоров'я	
10.	Проводити інструктажі з безпеки життєдіяльності під час уроків, при проведенні лабораторних, практичних робіт, екскурсій тощо.	Протягом року	1-9	Учителі-предметники, класні керівники	
11.	Проводити виховні заходи з попередження дитячого травматизму.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
12.	Проводити заходи щодо протидії тероризму.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
13.	Проводити уроки та виховні заходи з питань мінної безпеки дітей.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
14.	Проводити роботу з правил поведінки здобувачів освіти у надзвичайних ситуаціях.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
15.	Проводити профілактичні бесіди за участю представників Лозівського ВП ГУНП в Харківській області, КЗОЗ «Лозівське територіальне медичне об'єднання», Лозівського РВ ГУ ДСНС у Харківській області.	1 раз на рік	5-9	Педагог-організатор	

План роботи з профілактики правопорушень

№	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Проводити роботу щодо своєчасного виявлення учнів, схильних до вживання спиртних напоїв, наркотичних речовин з метою профілактики вчиненню ними злочинних дій.	Постійно		Класні керівники	
2.	Проводити роботу щодо виявлення неблагополучних сімей. Створити в школі єдиний банк таких осіб (в разі виявлення).	Постійно		Педагог-організатор	
3.	Проводити роботу щодо виявлення та інформування уповноважених органів про неблагополучні сім'ї, неповнолітніх та молодь, які опинилися в складних життєвих обставинах, або таких, що схильні до вчинення правопорушень чи про яких є дані про втягнення у злочинну або іншу антигромадську діяльність, створити єдиний банк даних таких категорій дітей, надавати необхідну допомогу.	Постійно		Педагог-організатор, класні керівники	
4.	Проводити роботу щодо виявлення батьків або осіб, що їх замінюють, які ухиляються від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо створення належних умов для життя, навчання та виховання дітей.	Постійно		Педагог-організатор, класні керівники	
5.	Проводити роботу щодо вчасного виявлення фактів жорстокого поводження з дітьми, втягнення їх у протиправну діяльність.	Постійно		Педагог-організатор, класні керівники	
6.	Забезпечити виявлення та взяття на облік дітей, які жебракують, постійно залишають місця постійного проживання, проводити роботу з батьками щодо проявів бездоглядності та безпритульності.	Постійно		Педагог-організатор, класні керівники	
7.	Здійснювати рейди-перевірки матеріально-побутових умов сімей, які не приділяють належної уваги щодо виховання, навчання та розвитку дитини.	2 рази на рік та за потребою		Педагог-організатор, класні керівники	
8.	Проводити роботу щодо пропаганди здорового способу життя, з профілактики злочинності та бродяжництва.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
9.	Проводити інформаційно-просвітницьку роботу з батьками та законними представниками дітей, схильних до протиправної поведінки, сприяти в організації позакласної зайнятості цієї категорії дітей, зокрема в літній період.	Протягом року	1-9	Педагог-організатор, класні керівники	
10.	Проведення тижня правових знань, заходів з правового виховання.	Грудень Протягом року	1-9	Класні керівники	

11.	Залучати дітей пільгових категорій до участі в роботі гуртків, спортивних секцій.	Протягом року	1-9	Педагог-організатор, класні керівники	
12.	Проводити конкурси дитячого малюнка, плакатів, виготовлення буклетів на тему «Молодь обирає здоров'я».	Протягом року	1-9	Класні керівники	
13.	Проводити щорічні акції «Антинаркотик», «Життя без тютюну», «Спасибі -НІ!».	Протягом року	5-9	Класні керівники	
14.	З метою формування правової культури учнів, виявлення та усунення причин і умов, які сприяють учиненню дітьми злочинів, подоланню девіантної поведінки, проводити зустрічі учнівської молоді з працівниками правоохоронних органів, прокуратури з питань протидії правопорушенням і корупції.	1 раз на рік	5-9	Педагог-організатор	
15.	Висвітлювати на шкільному сайті проведену роботу з питань пропаганди здорового способу життя, правової освіти дітей.	Постійно		Педагог-організатор	
16.	Протягом доби інформувати службу у справах дітей міської ради про факти жорстокого поводження щодо дітей та вчинення домашнього насильства стосовно дітей або за участю дітей.	За фактом		Директор закладу	

**План роботи з реалізації Національної стратегії реформування
системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року**

Найменування завдання	Найменування заходу, спрямованого на досягнення очікуваного результату	Індикатор досягнення	Строк виконання	Відповідальні за виконання
Профілактика правопорушень серед дітей				
<i>Забезпечення системного підходу до профілактики злочинності серед дітей</i>				
3. Забезпечення створення безпечного середовища та зниження рівня злочинності	1) проведення аналізу стану та удосконалення механізму контролю за продажем алкогольних напоїв та тютюнових виробів дітям, перебуванням дітей у нічних	розроблено зміни до законодавчих актів та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України	1 раз на квартал	громадські об'єднання (батьківський комітет, за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу, спрямованого на досягнення очікуваного результату	Індикатор досягнення	Строк виконання	Відповідальні за виконання
	розважальних закладах, а також перегляд порядку розміщення відповідних місць продажу, нічних розважальних закладів поблизу закладів освіти			
	2) актуалізація роботи центрів дитячого дозвілля (гуртків, студій, секцій, інших форм гурткової роботи) та створення в разі потреби нових центрів дитячого дозвілля	кількість проведених заходів та створених центрів, кількість дітей, яким надано послуги дитячих центрів, із зазначенням статі дітей, які отримали такі послуги	1 раз на квартал	органи місцевого самоврядування (за згодою)
4. Збільшення кількості заходів з профілактики правопорушень під час розроблення програм соціально-економічного розвитку, спрямованих на забезпечення працевлаштування, розвитку освіти, охорони здоров'я, надання соціальних послуг, благоустрою, подолання бідності	1) включення заходів з профілактики правопорушень серед дітей до програм соціально-економічного розвитку	заходи з профілактики правопорушень серед дітей включено до програм соціально-економічного розвитку кількість регіонів, де заходи з профілактики правопорушень серед дітей включено до програм соціально-економічного розвитку	Протягом року	Класні керівники
10. Проведення систематичної інформаційної роботи із запобігання злочинності серед	2) проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії серед громадськості щодо запобігання злочинності	розміщення публікацій у засобах масової інформації, інформування	Протягом року	Класні керівники

Найменування завдання	Найменування заходу, спрямованого на досягнення очікуваного результату	Індикатор досягнення	Строк виконання	Відповідальні за виконання
дітей з урахуванням регіональних, гендерних чи інших особливостей	серед дітей з урахуванням регіональних, гендерних та інших особливостей	здобувачів освіти щодо запобігання злочинності		
	3) проведення в закладах освіти інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності щодо правомірної поведінки, відповідальності за правопорушення (проведення лекцій, презентацій, відеолекторіїв та виготовлення, розповсюдження буклетів брошур, пам'яток тощо)	кількість дітей, охоплених заходами, із зазначенням статі таких дітей	Протягом року	Класні керівники
	4) розроблення та розповсюдження буклетів, посібників, іншої інформаційної друкованої продукції щодо запобігання правопорушенням серед дітей, забезпечення розміщення електронних версій зазначених посібників на власних веб-сайтах	розроблено буклети, посібники, іншу друковану продукцію щодо запобігання злочинності серед дітей та розміщено на власних веб-сайтах їх електронні версії	Протягом року	Класні керівники, вчитель інформатики

**План роботи щодо створення безпечного освітнього
середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню)**

№	Зміст роботи	Термін виконання	Клас	Відповідальні	Відмітка про виконання
---	--------------	------------------	------	---------------	------------------------

	Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу				
1.	Організувати належні заходи безпеки: контрольно-пропускний режим, спостереження за місцями загального користування (їдальня, коридори, роздягальня, ігрові майданчики, шкільне подвір'я) і технічними приміщеннями.	Постійно		Учасники освітнього процесу	
2.	Створити безпечний фізичний простір: - заходи з адаптації будівлі та приміщень для забезпечення можливості ними користуватись усім учасникам освітнього процесу без дискримінації через фізичні можливості; - постійне спостереження за поведінкою учнів під час перерв; - безпечний доступ до мережі Інтернет.	Постійно		Учасники освітнього процесу	
3.	Підготувати накази «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти», «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в закладі освіти».	Останній тиждень серпня		Директор закладу	
4.	Опрацювати Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII, який набув чинності 19 січня 2019 року.	Вересень		Педагогічні працівники	
5.	Ознайомитися з Порядком реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядком застосування заходів виховного впливу (наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 за № 11/34394).	Вересень		Педагогічні працівники	
6.	Забезпечити неухильне виконання педагогічними працівниками закладу Конвенції ООН «Про права дитини», Закону України «Про охорону дитинства», законодавств України в галузі освіти в частині збереження фізичного, духовного, психічного здоров'я та поваги до людської гідності дитини.	Протягом року		Директор закладу	
7.	Ознайомити всіх учасників освітнього процесу з антибулінговою політикою та її складовою - Планом заходів із протидії булінгу (цькуванню).	Вересень		Директор закладу	
8.	Розглянути питання профілактики булінгу на нарадах при директорі, педрадах.	Відповідно до планів роботи		Директор закладу, заступник директора з НВР	

9.	Провести анкетування вчителів з метою виявлення основних чинників, що негативно впливають на психологічний комфорт та безпеку в закладі.	Листопад		Заступник директора з НВР	
10.	Розглянути питання протидії булінгу в учнівському середовищі на засіданнях методичного об'єднання класних керівників.	2 рази на рік		Керівник ШМО класних керівників	
11.	Поновити тематичний стенд із розміщенням номерів телефонів довіри.	Вересень		Педагог-організатор	
12.	Обговорити та прийняти правила поведінки в класах, оформити правила у вигляді наочного стенду.	Вересень	1-9	Класні керівники	
13.	Організувати механізми звернення та встановлення інформаційної скриньки для повідомлень про випадки булінгу (цькування).	Вересень		Громадський інспектор з охорони прав дитини	
14.	Проводити обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які потребують підвищеної уваги, сімей, що опинилися у складних життєвих обставинах.	2 рази на рік		Громадський інспектор з охорони прав дитини, класні керівники	
15.	Організувати контроль за відвідуванням учнями закладу.	Щоденно		Педагог-організатор, класні керівники	
16.	Пропагувати під час освітнього процесу формування навичок здорового способу життя серед дітей та молоді, запровадження високої педагогічної культури, толерантного ставлення до дітей.	Протягом року		Педагогічні працівники	
17.	Співпрацювати з територіальними органами Національної поліції, службою у справах дітей з питань правової освіти та профілактики правопорушень.	Протягом року		Педагог-організатор	
18.	В разі виявлені фактів насильства над дітьми негайно надавати інформації відповідним правоохоронним органам.	Невідкладно		Директор закладу	
19.	Розміщувати на сайті закладу матеріали про проведену роботу щодо створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню).	Протягом року		Педагог-організатор	
Робота з учнями					
1.	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків.	Протягом року	1-4	Класні керівники	

2.	Створити морально безпечний освітній простір, формувати позитивний мікроклімат та толерантну міжособистісну взаємодію в ході проведення годин спілкування, тренінгових занять.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
3.	Провести з учнями бесіди, круглі столи на тему: «Що робити, коли тебе ображають дорослі», «Насильство в сім'ї та як його уникнути» та ін.	Протягом року	1-9	Класні керівники	
4.	Провести бібліотечні уроки, виставки літератури на тему «Моє світле майбутнє», «Мистецтво спілкування», «Життя видатних людей» та ін.	Протягом року		Бібліотекар	
5.	Провести шкільний DOCU/тиждень (основа тижня – застосування документального кіно про права людини як нового освітнього інструменту, що дає можливість учителям говорити з учнями про складне за допомогою реальних історій з життя й мотивує до спільного пошуку рішень проблеми): - перегляд та обговорення документального фільму «Булер»; - перегляд та обговорення документального фільму «Джованні та балет на воді».	Листопад	8-9 5-7	Класні керівники Класні керівники	
6.	Провести Тиждень толерантності.	14-18.11	1-9	Класні керівники	
7.	Провести анкетування учнів з метою виявлення основних чинників, що негативно впливають на психологічний комфорт та безпеку у закладі.	Листопад	5-9	Класні керівники	
8.	Провести анонімне анкетування учнів 5-9-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі.	Грудень	5-9	Класні керівники	
9.	Провести заходи до Дня боротьби зі СНІДом.	Грудень	5-9	Класні керівники	
10.	Провести тиждень правових знань до Міжнародного дня захисту прав людини (10 грудня) (1948 р. Генеральна Асамблея ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини).	05-09.12	1-9	Педагог-організатор, класні керівники	
11.	Організувати проведення конкурсу плакатів «Шкільному булінгу скажемо – НІ!», конкурсу малюнків «Стоп булінг» (в рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» (щорічно з 25 листопада по 10 грудня).	25.11-09.12	5-9	Педагог-організатор, класні керівники	
12.	Спланувати заходи до Дня безпечного інтернету (другий вівторок лютого).	13-14.02	1-9	Учитель інформатики, класні керівники	

13.	Проводити лекційно-просвітницькі заходи (лекції, тренінги тощо) з питань підготовки молоді до сімейного життя, планування сім'ї та попередження насильства в сім'ї.	Протягом року	8-9	Класні керівники	
Робота з батьками					
1.	Розглядати на класних та загальношкільних батьківських зборах питання запобігання та виявлення випадків жорстокого поводження з дітьми, які регулюються Законом України «Про охорону дитинства», (статтею 10 визначено, що кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності).	1 раз на рік		Педагог-організатор, класні керівники	
2.	Проводити освітню роботу з батьками та законними представниками дітей з питань профілактики насильства, булінгу, формування ненасильницької моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом.	Протягом року		Класні керівники	
3.	Проводити інформаційну роботу з батьками через Інтернет-сторінки.	Протягом року		Класні керівники	
4.	Підготувати поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини.	I семестр		Класні керівники, педагогічні працівники	
5.	Розробити інструкцію для батьків, яка допоможе у виявленні ознак того, що їхня дитина стала жертвою/ініціатором чи свідком булінгу (цькування).	Жовтень		Класні керівники	

План роботи з дітьми пільгових категорій

№	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Забезпечення закладу нормативно-правовими документами, що забезпечують дотримання законодавства в галузі охорони та соціального захисту дитинства, ознайомлення з ними працівників школи.	Вересень-жовтень	Директор закладу	
2.	Призначити наказом по школі громадського інспектора з охорони прав дитини.	Вересень	Директор закладу	

3.	Оновити банк даних дітей пільгових категорій.	Вересень Січень	Громадський іспектор з охорони прав дитини	
4.	Провести обстеження матеріально-побутових умов проживання дітей пільгових категорій.	Вересень січень	Громадський іспектор з охорони прав дитини, класні керівники	
5.	Забезпечити учнів пільгового контингенту підручниками в повному обсязі.	Вересень	Бібліотекар	
6.	Проводити індивідуальну консультативну та діагностичну роботу з дітьми пільгового контингенту, надавати рекомендації батькам.	Протягом року	Громадський іспектор з охорони прав дитини, класні керівники	
7.	Забезпечити проведення медичних оглядів дітей пільгових категорій під час планових оглядів дітей школи медичними працівниками відповідних медичних установ.	За графіком	Директор закладу, медичний працівник	
8.	Залучати дітей пільгового контингенту до відвідування факультативів, гуртків, секцій, що функціонують на базі закладу, сільського БК.	Протягом року	Класні керівники	
9.	Залучати дітей пільгових категорій до участі в шкільних та районних конкурсах дитячої творчості, спортивних змаганнях, інтелектуальних турнірах, олімпіадах тощо.	Протягом року	Класні керівники Педагог-організатор	
10.	Організувати безкоштовне харчування дітей пільгових категорій.	Протягом року	Директор закладу	
11.	Проводити профорієнтаційну роботу серед дітей пільгового контингенту, контролювати працевлаштування цих дітей після закінчення школи.	Протягом року	Класні керівники	
12.	Підтримувати зв'язок зі службою у справах дітей.	Протягом року	Громадський іспектор з охорони прав дитини	
13.	Вчасно надавати списки дітей пільгових категорій для забезпечення їх новорічними подарунками.	Грудень	Педагог-організатор	
14.	Розглядати на засіданні ради закладу питання щодо надання матеріальної допомоги дітям, які її потребують, з фонду загального обов'язкового навчання.	За графіком	Голова ради Директор закладу	

План роботи з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах

№	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Вивчити індивідуальні особливостей дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.	Протягом року	Класні керівники	
2.	Вивчити взаємовідносини батьків і дітей, які виховуються в сім'ях, що опинилися в складних життєвих обставинах.	Протягом I семестру	Класні керівники	
3.	Ознайомити учнів з Єдиними вимогами до поведінки у школі.	Вересень	Класні керівники	
4.	Забезпечити своєчасне виявлення сімей соціального ризику, вивчити умови життя та виховання дітей даної категорії.	Вересень-жовтень	Класні керівники	
5.	Контролювати відвідування учнями школи.	Щоденно	Класні керівники	
6.	Проводити роботу з профілактики правопорушень. Організовувати консультації з учнями та їх батьками щодо основних положень Конвенції ООН про права дитини і норм міжнародного права.	2 рази на семестр	Класні керівники	
7.	Проводити індивідуальну роботу з учнями, які знаходяться на внутрішкільному обліку (якщо такі учні є).	Постійно	Громадський інспектор з охорони прав дитини	
8.	Проводити роз'яснювальну роботу серед батьків про відповідальність за виховання та навчання неповнолітніх дітей.	Постійно	Класні керівники	
9.	Тримати на постійному контролі проведенням вільного часу учнів, які опинилися в складних життєвих обставинах, під час канікул.	В дні канікул	Класні керівники	
10.	Залучати дітей групи, які потребують особливої уваги, в спортивні секції, гуртки, до участі у масових виховних заходах.	Протягом року	Класні керівники Педагог-організатор	
11.	Проводити бесіди «Чому потрібно дотримуватись правил поведінки в школі?», «Твій вільний час», «Про культуру поведінки», «Про дружбу та товаришів» та подібні.	Протягом року	Класні керівники	

12.	Проводити обстеження житлово-побутових умов проживання учнів, які опинилися в складних життєвих обставинах.	2 рази на рік	Класні керівники Громадський іспектор з охорони прав дитини	
13.	Вивчати стан здоров'я учнів, які опинилися в складних життєвих обставинах.	Вересень-жовтень	Медичний працівник	
14.	Проводити роботу, яка дозволяє виявити схильність учнів до шкідливих звичок, пропагувати здоровий спосіб життя.	Протягом року	Класні керівники	
15.	Проводити систематичну роботу щодо попередження проявів асоціальної поведінки в учнів, приділяючи особливу увагу підліткам «групи ризику».	Протягом року	Класні керівники	
16.	Використовувати у профілактичній освітній діяльності методичні рекомендації щодо формування у дітей та молоді нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, усвідомлення насильства як порушення прав людини (лист МОН від 18.05.2013 № 1/11-5480).	Протягом року	Класні керівники	
17.	Опрацювати та використовувати в роботі Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами (затверджені наказом МОН від 02.10.2018 № 1047).	Протягом року	Класні керівники	

**План роботи
з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування**

№	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Наказом директора закладу призначити громадського інспектора з охорони прав дитини.	Вересень	Директор закладу	
2.	Забезпечити співпрацю закладу зі службою у справах дітей, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, органами охорони здоров'я та іншими державними і громадськими організаціями, діючими у громаді.	Протягом року	Громадський іспектор з охорони прав дитини	
3.	Проводити роботу щодо виявлення дітей та підлітків, які залишилися без піклування батьків, здійснювати їх облік.	Постійно	Класні керівники	

			Громадський іспектор з охорони прав дитини	
4.	Проводити роз'яснювальну роботу з опікунами, піклувальниками з питань охорони прав дитини.	Постійно	Громадський іспектор з охорони прав дитини	
5.	Проводити первинні та контрольні обстеження умов проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	2 рази на рік	Класні керівники Громадський іспектор з охорони прав дитини	
6.	Залучати дітей до роботи в гуртках та секціях.	Протягом року	Класні керівники	
7.	Забезпечити дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, безкоштовним харчуванням у шкільній їдальні.	Постійно	Директор закладу	
8.	Здійснювати контроль за відвідуванням дітей-сиріт навчального закладу, з'ясовувати причини відсутності на уроках.	Щоденно	Класні керівники	
9.	Залучати дітей-сиріт до участі в шкільних та районних конкурсах дитячої творчості, масових виховних заходах.	Протягом року	Класні керівники Педагог-організатор	
10.	Здійснювати педагогічну підтримку дітей-сиріт в навчальній діяльності: забезпечити в повному обсязі підручниками, проводити індивідуальні бесіди та консультації за різними напрямками.	Протягом року	Класні керівники Педагогічний колектив	
11.	Сприяти отриманню для дітей даної категорії безкоштовної шкільної форми.	1 раз на 2 роки	Громадський іспектор з охорони прав дитини	

План роботи з попередження виникнення випадків суїциду серед дітей шкільноговіку

№	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні	Відмітка про виконання
1.	Здійснювати контроль за діяльністю педагогічного колективу з питання дотримання чинного законодавства про соціальний захист дітей.	Протягом року	Директор закладу	
2.	Забезпечити тісну співпрацю школи з центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, службою у справах дітей, службою з охорони здоров'я, ювенальною превенцією з питань виявлення та взаємоповідомлення про сім'ї, дітей та молодь, які опинилися у складних життєвих обставинах.	Протягом року	Педагог-організатор	

3.	Своєчасно виявляти методом педагогічної та психологічної діагностики суїцидальні тенденції і надавати допомогу дітям та молоді, схильним до суїцидальних проявів.	Постійно	Класні керівники	
4.	Виявляти факти жорстокого поводження з дітьми, що можуть призвести до їх смерті, та вживати заходи щодо термінового реагування.	Постійно	Класні керівники	
5.	Ввести питання профілактики дитячих суїцидів та недопущення насилля у сім'ї до тематики класних та загальношкільних батьківських зборів.	1 раз на рік	Класні керівники	
6.	Повідомляти службу у справах дітей щодо виявлення нещасних випадків, жорстокого поводження з дітьми, насилля, суїцидальних вчинків, що призвели до загибелі дітей.	Невідкладно	Директор закладу	
7.	Проводити виховні заходи щодо попередження суїцидальної поведінки серед учнівської молоді.	Протягом року	Класні керівники	
8.	Проводити анкетування учнів з метою виявлення випадків порушення прав та гідності дітей.	1 раз на рік	Класні керівники	
9.	Проводити педагогічні консультації, анкетування, тестування батьків та дітей, що передбачають з'ясування особливостей ставлення батьків до підлітка, виявлення виховних впливів, які застосовуються в родині, а також аналіз сімейної ситуації очима самого підлітка, ступінь його психологічного комфорту в родині.	Протягом року	Класні керівники	
10.	Здійснювати профілактичну роботу щодо вживання підлітків наркотичних, токсичних речовин, тютюнових та алкогольних виробів.	Постійно	Класні керівники	